

ків Чорнобильської катастрофи: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2006 р. № 1539 // Офіційний вісник України від 20.11.2006. — 2006. № 45. — С. 19. — Ст. 2997.

26. Про стан подолання наслідків Чорнобильської катастрофи в Україні за 2006-2007 роки: Щорічна Національна доповідь України// http://www.mns.gov.ua/content/chornobyl_report_2007.html?PrintVersion

Стаття надійшла до редакції 21.05.10

УДК 341.96

А. В. Омельченко,
канд. юрид. наук, доцент,
завідувач кафедри цивільного та трудового права,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЯХ, ЩО ЗАЗНАЛИ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

У статті досліджено організаційно-правові особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Ключові слова: господарська діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, обмеження господарської діяльності на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, спеціальна економічна зона, міжнародна технічна допомога, міжнародна благодійна допомога, міжнародна гуманітарна допомога.

В статье исследуются организационно-правовые особенности осуществления внешнеэкономической деятельности на территориях, которые получили радиоактивное загрязнение вследствие Чернобыльской катастрофы.

Ключевые слова: хозяйственная деятельность, внешнеэкономическая деятельность, ограничение хозяйственной деятельности на территориях, которые получили радиоактивное загрязнение вследствие Чернобыльской катастрофы, специальная экономическая зона, междуна-

родная техническая помощь, международная благотворительная помощь, международная гуманитарная помощь

In the article the organizational and legal features of realization of foreign economic activity on territories which tested a radioactive soil as a result of the Chernobyl catastrophe are investigated.

Keywords: economic activity, foreign economic activity, limitation of economic activity on territories which tested a radioactive soil as a result of the Chernobyl catastrophe, special economic zone, international technical assistance, international charity assistance, international humanitarian assistance.

Тема даної статті є актуальною з огляду на важливість організаційно-правових заходів держави, спрямованих на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи, зокрема у господарсько-економічній сфері.

Особливості здійснення господарської діяльності на територіях, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, визначаються в положеннях декількох законів. Основним з них є Закон України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 27.02.1991 № 791а-ХІІ (далі — Закон № 791а) [1]. Так, відповідно до ст. 1 цього Закону до територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, в межах України належать території, на яких виникло стійке забруднення навколишнього середовища радіоактивними речовинами понад дозаварійний рівень, що з урахуванням природно-кліматичної та комплексної екологічної характеристики конкретних територій може призвести до опромінення населення понад 1,0 мЗв (0,1 бер) за рік, і яке потребує вжиття заходів щодо радіаційного захисту населення та інших спеціальних втручань, спрямованих на необхідність обмеження додаткового опромінення населення, зумовленого Чорнобильською катастрофою, та забезпечення його нормальної господарської діяльності.

У ст. 12 Закону № 791а визначається перелік видів господарської діяльності, заборонених у зонах відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, а саме: здійснення діяльності з метою одержання товарної продукції без спеціального дозволу Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи; вивезення за межі зон без спеціального дозволу Міністерства України

з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи землі, глини, піску, торфу, деревини, а також заготівля і вивезення рослинних кормів, лікарських рослин, грибів, ягід та інших продуктів побічного лісокористування, за винятком зразків для наукових цілей; ведення сільськогосподарської, лісгосподарської, виробничої та іншої діяльності, а також будівництво без спеціального дозволу Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (у тому числі будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення); випасання худоби, порушення середовища перебування диких тварин, спортивне та промислове полювання і рибальство; перегін тварин, сплав лісу.

В'їзд на територію зони і виїзд з неї здійснюється тільки за спеціальними перепустками з обов'язковим дозиметричним контролем людей та транспортних засобів. Транзитний проїзд усіх видів транспорту здійснюється за спеціальними перепустками, що видаються Адміністрацією зони. Землі зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення виводяться з господарського обороту, відмежовуються від суміжних територій і переводяться до категорії радіаційно небезпечних земель.

Згідно із ст. 7 Закону № 791а (щодо забезпечення господарської діяльності у зонах гарантованого добровільного відселення та посиленого радіоекологічного контролю) не підлягають оподаткуванню земельні ділянки та будинки, розташовані на території зон гарантованого добровільного відселення і посиленого радіоекологічного контролю, що належать громадянам, які проживають поза межами зон радіоактивного забруднення.

У зонах гарантованого добровільного відселення та посиленого радіоекологічного контролю забороняється: будівництво нових, розширення діючих підприємств, безпосередньо не пов'язаних із забезпеченням радіоекологічного, соціального захисту населення, а також умов його життя та праці; будівництво санаторіїв, піонерських таборів, баз і будинків відпочинку, а також будівництво нових підприємств, які шкідливо впливають на здоров'я населення і навколишнє середовище; будь-яка діяльність, що погіршує радіоекологічну ситуацію; природокористування, яке не відповідає вимогам норм радіаційної безпеки; внесення пестицидів, гербіцидів, отрутохімікатів без спеціального дозволу

відповідних органів Кабінету Міністрів України (ст. 16, 18 Закону № 791а).

З метою залучення інвестицій для створення нових робочих місць у місті Славутич та забезпечення працевлаштування працівників Чорнобильської АЕС, які вивільняються у зв'язку з достроковим виводом її енергоблоків із експлуатації, збільшення обсягів виробництва товарів (робіт) і послуг, поставок на внутрішній ринок високоякісної продукції та послуг, а також впровадження нових технологій, ринкових методів господарювання та розвитку інфраструктури, поліпшення використання природних та трудових ресурсів Законом України «Про спеціальну економічну зону «Славутич» від 03.06.1999 № 721-XIV [2] було визначено порядок створення, ліквідації та особливості механізму функціонування спеціальної економічної зони «Славутич» (далі — СЕЗ «Славутич»).

СЕЗ «Славутич» створена і діє в адміністративно-територіальних межах міста Славутич Київської області терміном до 1 січня 2020 року. На території СЕЗ «Славутич» установлюється і діє спеціальний правовий режим економічної діяльності, визначений Законом України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» [3], з урахуванням особливостей, встановлених законом про СЕЗ «Славутич».

Однак слід зазначити, що Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» та деяких інших законодавчих актів України» від 25.03.2005 № 2505-IV [4] податкові, митні та валютні пільги, передбачені законодавством для суб'єктів діяльності спеціальних економічних зон в Україні, були скасовані.

Згідно із ч. 2 ст. 3 Господарського кодексу України та інших нормативних визначень (див. абзац 8 ст. 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», абзац 4 ст. 1 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності») господарська діяльність може бути підприємницькою або некомерційною (тобто непідприємницькою). Оскільки зовнішньоекономічна діяльність є видом господарської діяльності, то, вона теж може бути як підприємницькою, так і некомерційною (тобто непідприємницькою).

Зупинимось на короткій характеристиці некомерційних (неприбуткових) видів міжнародних економічних відносин, а отже і зовнішньоекономічної діяльності.

Так, одним із видів неприбуткової міжнародної економічної діяльності є міжнародна технічна допомога. Відповідно до п. 2 Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153 [5] міжнародна технічна допомога — ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України. Донор міжнародної технічної допомоги — іноземна держава, уряд та уповноважені урядом іноземної держави органи, іноземний муніципальний орган або міжнародна організація, що надають міжнародну технічну допомогу відповідно до міжнародних договорів України. Реципієнт міжнародної технічної допомоги — резидент (фізична або юридична особа), який безпосередньо одержує міжнародну технічну допомогу згідно з проектом (програмою) міжнародної технічної допомоги.

Відповідно до п. 3 зазначеної постанови Кабінету Міністрів України міжнародна технічна допомога може залучатись у вигляді: будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проектів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні; робіт і послуг; прав інтелектуальної власності; фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті; інших ресурсів, не заборонених законодавством, у тому числі стипендій.

Міністерство економіки України виходячи із узгоджених з донорами стратегічних програм формує щорічні програми з урахуванням діючих проектів (програм) і на підставі запитів, які подаються до міністерства бенефіціарами або потенційними реципієнтами (бенефіціар — центральний орган виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласна, Київська, Севастопольська міська держадміністрація, до компетенції якої належить реалізація державної політики у відповідній галузі чи регіоні, де передбачається впровадження проекту (програми), що зацікавлена в результатах виконання проекту (програми), але безпосередньо не одержує міжнародну технічну допомогу). Проекти (програми) міжнародної технічної допомоги, включені до щорічних програм, підлягають обов'язковій державній реєстрації. Державна реєстрація проектів (програм) міжнародної технічної допомоги є підставою для акредитації їх виконавців, а також надання підтверджень щодо наявності відповідних пільг, привілеїв, імунітетів, передбачених законодавством та міжнародними

договорами України. Державна реєстрація зазначених проектів (програм) провадиться Міністерством економіки України.

Реципієнт забезпечує цільове використання міжнародної технічної допомоги під час реалізації проектів (програм), а бенефіціар здійснює нагляд за цільовим використанням міжнародної технічної допомоги реципієнтом протягом терміну реалізації проекту (програми).

Постановою Верховної Ради України від 03.04.2007 № 848-V було прийнято за основу проект Закону України про міжнародну технічну допомогу (реєстр. № 2040), поданий народними депутатами України О.В. Плотниковим та Ю.В. Каракаєм [6], який станом на дату написання даної статті ще не прийнятий.

Ще 18.03.1997 Верховна Рада України ратифікувала Угоду про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконструкції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунку ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією, підписану в м. Лондоні 12.11.1996 [7]. Законом України від 04.02.1998 № 80/98-ВР було ратифіковано Рамкову угоду між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні, підписану 20.11.1997 [8].

Ряд норм, що визначають окремі питання надання міжнародної технічної допомоги для ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, містяться у Законі України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблоку цієї АЕС на екологічно безпечну систему» від 11.12.1998 № 309-XIV (далі — Закон № 309) [9]. Відносини, що виникають під час подальшої експлуатації та зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС, перетворення зруйнованого четвертого енергоблоку цієї АЕС (далі — об'єкта «Укриття») на екологічно безпечну систему та забезпечення соціального захисту працівників Чорнобильської АЕС, регулюються Законами України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про поводження з радіоактивними відходами», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про спеціальну економічну зону «Славутич», Законом № 309 та іншими нормативно-правовими актами.

Серед основних завдань Закону № 309 є розвиток правових засад подальшої експлуатації, зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему та встановлення особливостей правового режиму використання міжнародної технічної допомоги, яка надається на безоплатній і безповоротній основі для подальшої експлуатації, підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації, перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему та забезпечення соціального захисту персоналу Чорнобильської АЕС (ст. 3).

Фінансування робіт з підготовки до зняття і зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, забезпечення радіаційної безпеки, медичного та біофізичного контролю персоналу Чорнобильської АЕС та підрядних організацій, що виконують роботи з підготовки до зняття і зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, соціального захисту персоналу Чорнобильської АЕС і жителів міста Славутич здійснюється за рахунок Державного бюджету України, міжнародної технічної допомоги та добровільних внесків юридичних або фізичних осіб та інших джерел, які не заборонені законом (ст. 7 Закону № 309).

Зазначена міжнародна технічна допомога підлягає особливому режиму оподаткування відповідно до законодавства та підлягає державній реєстрації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Необгрунтована відмова у державній реєстрації міжнародної технічної допомоги забороняється. Вищезазначена міжнародна технічна допомога може використовуватися лише за цільовим призначенням (ст. 9—11 Закону № 309).

Законом України від 15.01.2009 № 886-VI було затверджено Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему (далі — Закон № 886) [10]. У згаданій програмі зазначається, що послідовність здійснення заходів та обсяги робіт повинні коригуватися з урахуванням результатів реалізації проекту міжнародної технічної допомоги — Плану здійснення заходів на об'єкті «Укриття». Фінансування заходів Програми здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, міжнародної технічної допомоги та добровільних внесків юридичних або фізичних осіб та інших джерел, які не заборонені законом. Реаліза-

ція проектів міжнародної технічної допомоги здійснюється в обсягах і за планами фінансування, які передбачені контрактами. Перелік завдань програми, що фінансуються за рахунок міжнародної технічної допомоги, міститься у Першочергових заходах щодо зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, що є додатком до Закону № 886.

Законом України від 20.01.2010 № 1813-VI було ратифіковано Угоду про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконструкції та розвитку (як Розпорядником коштів Гранту з Рахунка ядерної безпеки), Кабінетом Міністрів України та Державним комітетом ядерного регулювання України (як Одержувачем), підписану 08.07.2009 у м. Києві.

Постановою від 23.12.2009 № 1410 «Питання реалізації проектів міжнародної технічної допомоги на майданчику Чорнобильської АЕС» [11] Кабінет Міністрів України установив, що юридичні особи (нерезиденти), які уклали договір (контракт) з Державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська АЕС» про виконання комплексу робіт та/або надання послуг у рамках реалізації проектів міжнародної технічної допомоги для підготовки до зняття і зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему згідно з Рамковою угодою між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні від 20.11.1997 та/або Угодою про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконструкції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунку ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією від 12.11.1996, прирівнюються до виконавців (юридичних осіб — нерезидентів) проектів (програм) для цілей пунктів 30-42 Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153 (про зазначену постанову мова вже йшла вище).

Наступним неприбутковим видом міжнародної економічної діяльності є міжнародна благодійна діяльність. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про благодійництво та благодійні організації» від 16.09.1997 № 531/97-ВР [12] благодійництво — це добровільна безкорислива пожертва фізичних та юридичних осіб у поданні

набувачам матеріальної, фінансової, організаційної та іншої благодійної допомоги. Благодійна діяльність у зазначеному законі визначається як добровільна безкорислива діяльність благодійних організацій, що не передбачає одержання прибутків від цієї діяльності. В свою чергу благодійна організація визначається як недержавна організація, головною метою діяльності якої є здійснення благодійної діяльності в інтересах суспільства або окремих категорій осіб. Благодійники — це фізичні та юридичні особи, які здійснюють благодійництво в інтересах набувачів благодійної допомоги. Набувачами благодійної допомоги є фізичні та юридичні особи, які потребують і отримують благодійну допомогу. Специфічними формами благодійництва є меценатство і спонсорство. Меценатством є добровільна безкорислива матеріальна, фінансова, організаційна та інша підтримка фізичними особами набувачів благодійної допомоги. Спонсорство — це добровільна матеріальна, фінансова, організаційна та інша підтримка фізичними та юридичними особами набувачів благодійної допомоги з метою популяризації виключно свого імені (найменування), свого знака для товарів і послуг.

Питанням міжнародної благодійної діяльності присвячені положення розділу V Закону України «Про благодійництво та благодійні організації». Так, учасники благодійної діяльності мають право здійснювати міжнародну благодійну діяльність відповідно до цього Закону, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Міжнародна благодійна діяльність здійснюється шляхом участі в міжнародних благодійних проектах, участі в роботі міжнародних благодійних організацій, а також в інших формах, що не суперечать законодавству України, нормам і принципам міжнародного права. Пріоритетним напрямом у міжнародній благодійній діяльності є співробітництво з українською діаспорою. Набувачі благодійної допомоги та благодійні організації мають право отримувати пожертвування від фізичних та юридичних осіб іноземних держав. Іноземні громадяни, особи без громадянства, іноземні і міжнародні організації мають право здійснювати благодійництво та благодійну діяльність на території України. Однією із форм благодійництва є гуманітарна й інша матеріальна допомога, порядок та здійснення якої на території України визначаються Кабінетом Міністрів України відповідно до Конституції України та законів України. Для повної характе-

ристики неприбуткових видів міжнародної економічної діяльності слід також зупинитися на розгляді міжнародної гуманітарної допомоги. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про гуманітарну допомогу» від 22.10.1999 № 1192-XIV [13] гуманітарна допомога — цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб. Гуманітарна допомога є різновидом благодійництва і має спрямовуватися відповідно до обставин, об'єктивних потреб, згоди її отримувачів та за умови дотримання вимог Закону України «Про благодійництво та благодійні організації».

У ст. 1 Закону України «Про гуманітарну допомогу» зазначається, що безоплатна допомога (пересилка, виконання робіт, надання послуг) — це надання гуманітарної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсацій донорам. Іноземними та вітчизняними донорами є юридичні та фізичні особи в Україні або за її межами, які добровільно надають гуманітарну допомогу отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за її межами. Отримувачами гуманітарної допомоги є такі юридичні особи, яких зареєстровано в установленому Кабінетом Міністрів України порядку в Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги, а саме: а) підприємства громадських організацій інвалідів, ветеранів війни та праці, а також підприємства, установи та організації, що утримуються за рахунок бюджетів, та уповноважені ними державні установи; б) благодійні організації, створені у порядку, визначеному Законом України «Про благодійництво та благодійні організації»; в) громадські організації інвалідів, ветеранів війни та праці, Товариство Червоного Хреста України та його обласні організації, творчі спілки, а також громадські організації, створені для здійснення передбаченої їх статутними документами екологічної, оздоровчої, аматорської, спортивної, культурної, освітньої та наукової діяльності; г) релі-

гійні організації, зареєстровані у порядку, передбаченому Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 № 987-XII [14]; д) реабілітаційні установи для інвалідів та дітей-інвалідів, які мають відповідну ліцензію на здійснення реабілітаційних послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності. Набувачами гуманітарної допомоги є фізичні та юридичні особи, які її потребують і яким вона безпосередньо надається.

Аналіз нормативно-правових актів, здійснений у даній статті, дає можливість зробити висновок про те, що на суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які провадять діяльність на територіях, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, розповсюджуються загальні обмеження щодо провадження господарської діяльності на зазначених територіях, які стосуються всіх суб'єктів господарювання. Норм, які б визначали особливості провадження зовнішньоекономічної діяльності на територіях, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, законодавство України не містить. Податкові, митні та валютні пільги, що були передбачені для суб'єктів СЕЗ в Україні, були ліквідовані у 2005 році. Однак ряд законодавчих актів та міжнародних договорів України містять положення, якими регулюється отримання Україною від іноземних донорів міжнародної технічної допомоги, благодійної та гуманітарної допомоги, яка спрямовується на ліквідацію наслідків аварії на ЧАЕС.

Література

1. Відомості Верховної Ради УРСР від 16.04.1991. — 1991. — № 16. — С. 198.
2. Відомості Верховної Ради України від 13.08.1999. — 1999. — № 32. — Ст. 263.
3. Відомості Верховної Ради України від 15.12.1992. — 1992. — № 50. — Ст. 676.
4. Відомості Верховної Ради України від 29.04.2005. — 2005. — № 17 / 17—19 / — С. 724. — Ст. 267.
5. Офіційний вісник України від 07.03.2002. — 2002. — № 8. — С. 101 — Ст. 340. — Код акту 21546/2002.
6. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=848-16>
7. Закон України «Про ратифікацію Угоди про грант (Проекту ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконст-

рукції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунку ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією» від 18.03.1997 р. № 147/97-ВР // Відомості Верховної Ради України від 27.05.1997. — 1997. — № 19. — Ст. 134.

8. Відомості Верховної Ради України від 12.06.1998. — 1998. — № 24. — Ст. 142.

9. Відомості Верховної Ради України від 29.01.1999. — 1999. — № 4. — Ст. 33.

10. Відомості Верховної Ради України від 12.06.2009. — 2009. — № 24. — С. 897. — Ст. 300.

11. Офіційний вісник України від 11.01.2010. — 2009. — № 101. — С. 211. — Ст. 3537.

12. Відомості Верховної Ради України від 02.12.1997. — 1997. — № 46. — Ст. 292.

13. Відомості Верховної Ради України від 24.12.1999. — 1999. — № 51. — Ст. 451.

14. Відомості Верховної Ради УРСР від 18.06.1991. — 1991 — № 25. — С. 283.

Стаття надійшла до редакції 25.05.10

УДК 349.7

О. А. Назаренко,
доцент кафедри міжнародного та європейського права
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ВПЛИВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ЯДЕРНОГО ПРАВА

У статті аналізуються питання становлення міжнародного ядерного права, як галузі сучасного міжнародного права, зокрема, вплив трагедії на Чорнобильській АЕС на появу нових норм та інститутів міжнародного ядерного права.

Ключові слова: ядерне право, міжнародне ядерне право, галузь міжнародного права, Чорнобильська катастрофа.

В статье анализируются вопросы становления международного ядерного права, как отрасли современного международного права. В частности, в статье анализируется влияние трагедии на Чернобыль-